

és szekerekre posztókat, pénzzel együtt, ezüst...
marhákat készítenek, hogy a Vezérhez, vagy...
dieletr, vagy halálra járnak, kimennének, esedezzenek...

Tsüörtökön ismét Tanácsot hívatnak azon B. Birák, a kik kevesen feigyelekedtek; — a sok buslakodások közt mond Bittó István Uram: „teljesíthetetlen a kívánság, eleibeu sem bocsát eszedésre a Passa, mincsea honnan fizetünk, de ha szintén volna is, noha eléggé kizoznak, vernek, ijesztenek, de Istennek hála még egyet is közlünk meg nem ölteneik; hogy ha pedig a szegénységnek minden kintását, fenyegetődzése s jesztesekre nekik ígérjük s kiadgyuk, Isten is megbüntet érte bennüket, emberek közt is holtig való igazságtunkra leszen. Jobb nekünk szenvednünk, ha hármát-négyet megöl is bennünk, de annyi szegénységet jóságotól meg ne fosszunk ehei halókká va tegyünk. — E beszédekkel sziveket sokaknak megerősíti.

E beszéd után beszél más: „A Passa hamisságunkat okolja, hogy azért töröl el bennünket, meg kell mondanunk ezt neki; mi ennyi s ennyi ideje, hogy hódolunk, ha mi hamisságot talált a mi kezünkben, már kezében a mi fejünk, mi voltunk e szegénységnek Biráji, ezek ártatlanok, hadgyon békét azért a Városnak.”

Mellyet javulván és helyben hagyván, magára felveszi a követtséget Bittó István Uram, hogy neki mindeneket megmondana. Készítenek azért három erszény pénzt, (öt öt száz Tallér szokott lenni egyben) kit visznek a Kaputsi Passához s elmennek e mellett négy öreg emberek, ki előtt mindnyájan térdre esvén.

Városi közgyűlés.

Debreczen, nov. 25. Debreczen sz. kir. városa köztörv. hatósági bizottságának mai közgyűléset 9 óra után nyitotta meg Gr. Degenfeld József főispán, ki beléptekor eljenzessel fogadtatott. Megjegyzi, hogy a költségvetési előirányzat el készítése késleltette a mai közgyűlés összehívását. Ezen kívül fontos elintézni való tárgyak jelzi a csere-kaszáló ügyét.

Papp Ferencz főjegyző felolvassa a polgármesteri jelentést augusztus és szept. hónapokról.

Tudomásul vétetik a bánát-ujfaluban megszüntett járásbírószág áttétele Sr. Ágotára; közhírré tével végett átadatot a rendőrségnek.

Tudomásul vétetik a belügyminiszter jóváhagyó leirata az erdélyi kultur-egyletre évi 1000 forintos részletekben, öt éven át kiadandó 5000 ft adomány iránt. A tanács utasította a számvévi hivatalt, hogy a megfelelő összezet évről-évre a költségvetésbe fűlvegye. Felolvastatott az erdélyi kultur-egylet ösmertes közzönő-levele.

Szatmármege megkeresése, a körorvosok fizetésének kivétele, beszédeése tárgyában, a képviselőházhöz intézett feliratának pártolásaért, tudomásul vétetett.

A kereskedelmi iskolának a jövő tanévesben is segélyezést illető tanácsai előterjesztés elfogadtatott.

Kovács János festő-növendeknek adott segedelem, 300 ft, a jövő tanévre is megadtatik. 100 forint pótlékot illető kerveveye visszauasítottatik.

Egy a főiskolai könyvtár mellett berende-

A „DEBRECZEN” TARCZAJA.

Noémi.

— Francziából —

A'ig volt öt éves, midőn felfedték a gyorsvonatra s anélkül, hogy a hágy coupeban utazók fig. elmébe ajánlották volna, hosszú utra bocsátották egy távoli, félreeső városkába, a hol a nagymama, egy körülbelül hatvanéves hölgy lakott, szerény viszonyok között. A lánykának jobb lesz a vidéken, mint a fővárosban, hol a lakások szűkek s a levegő egészségtelen. Enni, inni majd csak lesz valami, és va amikor, ha me'ud és szülei meggazdagodnak, majd eljönnek érte. Noémi szülei azon teliver fővárosiak közül valók, kik jól élnek, gyakran elegánsak is, de kiket a sors szeszélye elűzött, kiragadtok a rendes kerékvagástól, a középszerű létből a véletlen, bizonytalan jártéka, — s martalékál, kik elefedtek, hová valók, hova mennek, s a család reménynyel eltelve siet izgalomban leélni a má, hogy holnap újra kezdje. Mit nem remélnék a holnapot? — Akkor majd bizonyosan kipi-henik szétágazó tevékenységök fáradsalmait; nem lesznek adók-ok se Isten se embernek, nem borzadnak a csengeyű hangjára; s haon-lók lesznek más közönséges emberhez; takar-ékoskodnak; abban az időben ebédelnek, mint más, és békében fekszenek le. De megérkezik a holnap s az ép olyan, mint az elmúlt napok; ók azért nem vesztik erélyüket; a szükség megtartja lélekjelenlétüket s nincs idejük a kétségbeesésre. Reggeltől estig az asszony egy, a férfi másfélét fut; keresnek kit, mit? maguk se tudják talán; s ha véletlenül utjai-kon találóznak, csak egy néma pillantás, váll-vonás az összes kérdés és felelet; aztán meggy-mindegyik a maga dolga után. Este későn térnek haza elhagyott szállásukba, hol se nyájas arcz, se terített asztal nem várja őket. Hideg,

zendő olvasó szobára. a tanács évenként 2000 fró' három évre ajánl megszavaztatni.

Szentesi István azt véli, hogy „van a collegiumnak annyi pénze, hogy ez a ház is megteljen vele”.

A tanács vélemény — főispán felszólalása után — elfogadtatik.

Az ohati közegészség ügy feletti felügyeletért a tanács, az ezzel megbízandó csegei orvos részére 200 ft megszavazását ajánlja. Ez összegért a himlőoltást és halottkémlel is teljesíteni tartozik.

Magyar Gábor sokalja a 200 frtot s azt találja mondani, hogy Csegén 50 hét van a egy évben. Azt véli kimondatni, hogy a körorvos minden héten jelenjen az Oaaton.

Zöld Mihály és Simonffy Imre polgármester felvilágosító szavai s Magyar Gábor felszólalása után, ki az ohati iskolai helyiség kicsiny voltáról szól, a tanács vélemény elfogadtatik.*

A ref. egyháznak, építési anyagoknak díjmentes adományozását illető kervevényét a tanács elutasítatni véleményezi.

Dr. Ozory István felszólalása után a tanács vélemény fogadtatik el.

A ref. egyháznak a tanács engedélyezni ajánlja a templom építéshez kelő téglának dízma nélküli adományozását.

Elfogadtatik.

Az ág. egyház pénzbeli segély, failletőség, építési anyag és iskola-épület adományozása iránt folyamodik. A tanács a jövő évre 500 forint és a failletőség megadását véleményezi; építési anyag megadását nem véleményezi; iskolai épület kijelölése és építése jövőre lesz eszközö-hető.

A közgyűlés ez értelemben határoz. A Fröbel-gyermekertnek segély iránti kervevénye, 300 forint vétetik fel az 1886. évi költségvetésbe.

Az erdőgyakornoknak ezen állás állandósítása és a fizetés fölemelése iránti kervevények teljesítése a tanács által véleményeztetik, de csak is 150 ft fizetési pótlék megadásával.

Hosszabb vita közben Kövesdi János azon felemlét fejezi ki, hogy idővel a „in a s a k i s i n a s a l e z”, mit Kovács tiszti főgyógyész erélyesen visszautasít. Gr. Degenfeld főispán is rendteruasítja.

Hosszabb vita s különben Török főerdő-mester felszólalása után a tanács véleménye elfogadtatik.

A kataszteri nyilvántartás vezetésére alkalmazottak fizetésének megállapítása és Tudós József számvévi fizetés-felemelés iránti kervevénye ez idő szerint érdemleges határozat nem hozatik.

Az arvaszéki elnök és ülnökök fizetés felemelés iránti kérelmét abban áll, hogy az elnök fizetése 1800 ft-ra, az ülnököké 1400—1400 forintra emeltessek fel.

Magyar Gábor a javaslat ellen szólal fel. Dr. Ozory István utal az országsterbe halható panaszokra, az arvaszékek körül követett eljárásokat, különösen pedig azok lassúságát illetőleg, be kell ösmernünk, hogy azok éppen nem viték ki az egri nevet. Utal az éppen most szőnyegen levő egri esetre. Dícséretes kivétel tesz e tekintetben a debreczeni, melynél jobb az országban nincsen. Ezt azon egyéneknek köszönhetjük, kik az arvaszékek alkalmaszva vannak. Eisdorban az elnök, Beke Mihálynak. — A munkát jutalmazni kell.

Hat az a gazdag bérlő, kinél előnyösebb bérlete még a nagyváradi püspöki javak bérlőjének sincsen, ne fizethetné az orvost? Szerk.

A határozat kimondása után Kövesdi talanságuk, mulatságokkal elfoglalva, majd meg a szemrehányás, lelkiifuradás elszigeteltsége körültek; a távol töltött éjszakák, melyben a gyermek egyedül a lakásban, a kis toilette szobában négy székre szoknyákból vetett ágyon hanykolódik, fölebred és keservesen sir, mint valami elhagyott kiskutya, mely magára hagyatva valamely félreeső helyen panaszolja nyágvog. A gyermek csak sir, nyugtalanodik, míg végre jön a jótékony hajnal, mely elűzi a rémekpeket, melyeket az éjsötéte árnya alatt valóknak hitt, s lecsokolja fáradt pilláiról könnyeit.

A nagyanya egyenes, őszinte lelkű, de száraz, kemény arckifejezésű nő volt, ki önkéntlenül valamely földbe ásott hosszú botra emékeztet, a mely valaha zöld komlóval volt b-göngyöltve és megmaradt aztán is, midőn a virág és levél rég eltűntek, — a legkisebb öröm nélküli fogadta a kis Noémit. Ha volt is benne valaha gyöngédség, szeretet, nem maradt szikrája se belőle leánya gyermekének, azon talán már el is feledett leányának, kit tíz év óta már nem látott, s ki akkor is szónékl-távotzott egy erre átutazó fővárosival. Rövid idő előtt tudósították Noémi érkezéséről, a mire az öreg nem késett kijelenteni, hogy továbbra is egyedül önjájt élni; amazok azonban okosak voltak, közvetlen az elutazás előtt tudósították, ugy, hogy az elutasító válasz már mitsem használt. A kis Noémi már a parton állott s várt maga sem tudta mirs. — Gyere hát — szól megfogva kezét nagyanya. Átmentek egy nagy, platánokkal segélyezett térer. A nagyanya magasra tartott fejjel, nagy szilárd léptekkel haladt, a kicsike csak botorkált után a s halgatták mind a ketten. Az öt éves Noémi lelke még nem ébredt öntudatra, nem tudott számot adni a történekekről; egy megkötözött állat szenvedő tehetetlenségével hagyta magát vezetetni. Az utazás csodálatos szokatlansága, az újság megkapó ingere egészen elfoglalta öt éves gon-

Ó a bizottság és a tanács véleményének mellözésével, kervevényök kívánságát teljesíteni véleményezi.

Márk Endre és a főispán a kervevény ellen szólnak, Komlóssy Arthur pártolja dr. Ozory István véleményét; utal arra, hogy Debreczenben a hivatalnokok fizetése aránylag sokkal kisebbek, mint más, kisebb jövedelmű városokban.

Dr. Ozory István felel Márknak, Kövesdi János kijelenti, hogy ő nem kívánja „senkinek a följebb emelését”. Azt hiszi, hogy „azok a tisztelt urak másoknak a fellöválásából” kéri a fizetés-fölemelést. Ö ugyan nem szavaz meg semmit. Somogyi Pál a kervevény pártolja meleg felszólalásában. Utal arra, hogy az üzletvilágban mily csekély képzettségű ifjak kapnak 1200 forint fizetést, az arvaszéki hivatalnokok pedig nagy kvalifikációval bíró, diplomás emberek.

Simonffy Imre kir. tan. és polgármester csak ugy fogadja el előtte szólnak eszméit, ha minden tisztviselő fizetése fel-emeltetik. — Szerinte nemcsak Debreczenben, de másutt is jól mennek az arvaszékek dolgai. A választás előtt meglelték állapotja a tiszti fizetések; ha nagyobbak lettek volna megállapítva, lehet, hogy az arvaszéknél a mostaniaknál „erősebb” emberek lettek volna megválasztva. Czafogátja a kervevény. Azt véli, hogy Debreczenben az arvaszéki elnök állása is fölösleges; gy tanácsos végezhetné a teendőit. A tanács javaslatát ajánlja. Szavazásra kerülven a dolog, dr. Ozory István, Gónyei, Komlóssy Arthur felszólalása után, szavazásra tüzetik ki először is az a kérdés, hogy a közgyűlés öhajjja-e emelni a kervevényök fizetését! Ezen kérdésben —

igennel szavazott: 56 nemmel szavazott: 55

Tehát a fizetés-felemelés 1 szavazattal megy keresztül.

A tanács javaslata (100 ft. fizetés emelés egyenkint elfogadtatott.

A h. termény-csarnok segélytérő folyamodását a tanács elutasítatni véli. Fráter Imre pártolóiag szólal fel a termény-csarnok, mint köz-zadassági tényezőnek bukását károsnak talánja. Kövesdi János és Abraham László a kervevény ellen szólnak s a közgyűlés is ezen értelemben határoz.

A bébérióti intézménynek, a kir. járás-bírószágtól való elvétele s a város által való rendezését illető beadványra, először is hivatal érzi magát szakértő vélemény mondására Kövesdi János. (Nagy zaj. Nem ért maga ahoz! Eláll!)

A beadvány mellözetetik.

A m. kir. p. u. igazgatószék, a jövő évi fogyasztási adó tárgyában, átiratot intézett a városhoz, mely szerint 2 évre, föl t e t e l e s e n hagyatott helyben a megjárított 104.500 ft összeg, vagyis 3460 ft 83 kral több, mint azelőtt volt; ugy, hogy az utaló két évben ezen összeg a kincstár által felmondható volna. A p. u. miniszter azonban, a polgármester feltérjesztésére, a város ajánlatát föltétlenül mind a 3 évre elfogadta.

Magyar Gábor a polgároknak a fogyasztási adó miatt való kicsinyes háborgattatása ellen szólal fel. „Soha a még a z s i d ó k s e m b á n t a k i g y a p o l g á r s á g g a l, m i n t m o s t a v á r o s, é s t ö b b a z s a r n o k s á g g a l”, véleményezi tovább a szónok.

A polgármester eljárása helyeslő tudomásul vétetik.

A határozat kimondása után Kövesdi dolatait. Nehezen birt e pillanatban elmult idejére, szüleire gondolni is; az elfeledettből egyszerre az ismeretlenbe látszott átmenni. Nem félt, de fáztott; nélkülözti a jötevő, meleg napot, mely életének későbbi napjait sem világosítá és melegíté sugarával. Elfáradt, de nem mert szólni nagyanyjának s másfél kitől kerhetett volna segítsége? Az ég, melyé könnyes szemével föltékingett, olyan magas, olyan messze, olyan hideg szelvéskavart volt. Vándor madárszerű sietett rajta keresztül. Hogyan hatolhatott volna föl a Noémi gyermekhangja abba a néma, ködömbös magasságba? — Az öreg mitsem változtatott szokásain, életmódján. Ha réá erőszakoltak unokája jelenlétét, belenyugodott a megváltoztatatlanba, de ugy élt tovább is, mint férje halála óta; egyedül, mindenki és minden iránt érdeketlenül; estig naponta a nagy ablak mélyedésében ült; nem ovasott, nem varrt; kezzeit az ödiébe téve élete egyhangu folyásán merengett.

A nagyanya háza egy élő lényvel szaporodott, mióta Noémi odakerült. Vonakodás nélkül beleszokott a házirendbe, nem levén más elételő fogalma. Halgatni, nevezeten léptekkel járt, meghatározott órában kelni s alkonyatkor lefeküdni, mert soha, télen sem gyújtottak lámpát. Ha jött is néha ajkaira szó, vagy azon minden ok nélkülii gondtalan vetése, mely a gyermekek ajkán ugy fakad, mint bimbó a virágon, érezte a szigorú szemek tekintetét s hallgatott, nem nevetett. Mindennemű séta el volt tiltva; vasárnap még misére se jártak.

Az öreg asszony nézete szerint az egész-ség fontatására elég naponta kétszer egy negyed órán át nyitva tartani az ablakokat; ájtatoskodni pedig nem szokott. Nem félt a haláltól s bár ragaszkodott az élethez nem kívánta meghosszabbítását; érzéketlenül nézte a letűnő napokat, melyek mint egyike csepp a másikkhoz, ugy hasonlítottak egymáshoz.

Ebben az örökös halgatásban talán meg-

János, mintegy 5 perczig tartó „Eláll!” kiáltások daczára, szólan akar. Végre még csak eláll.

Következik az 1865. évre szóló, közkölt-ségvetési előirányzati tárgyalás.

Általános jelentéssel terjesztetik be, melyből legfontosabb, hogy az utcák és csatornák tisztítása vállalkozóknak adassék ki s a tisztán-tartás végett, továbbá az, hogy a városi ökör-fogatok betiltassanak. A tanács utasítatik ezen javaslatok előnyeinek feltüntetésére.

A költségvetés általánososságban elfogadtatik.

Következik a nyomtatásban megjelent költségvetési előirányzat czimenkénti tárgyalása.

Változatlanul elfogadtatik az I. czim. (sámsóni birtok.) II. czim. szováti birtok. III. debreczeni szántó és kaszáló-földek.

Vásári István az egyes birtok-teszt jogvedelmét az előirányzatban külön feltüntetni s az anyag-számadást részletesen felmutatni kéri.

Komlóssy Arthur a sok apró-cseprő birtok kezelését terhesnek véli a városra nézve; ezeknek eladását a legközelebbi jövőben eszközöltetni kéri.

Simonffy Imre kir. tan. rövid felvilágosítása után Magyar G. felszólalása különben érzékeny volt, mikor a városi ökrökről beszélt. „Hajj a z o k a t h o l k a l a p s i n a s, h o l s z a b ó i n a s, c s a k a z n e m, a k i é r t h o z z á!”

Polgári András azt kívánja, hogy a joggyi bizottság tárgyalásaiban a gazdálkodóknak is részt kellene venni. Ha ez megtörténne nem volna most oly sok tájékozatlan felszólalás.

A III. czim elfogadtatik; a tanács utasítatik fog előterjesztés betérjesztésére a kisebb birtokok eladását illetőleg; Vásári András indítványa jelentéstétel végett a tanácshoz utasítatik.

Az ülés tovább folyik.

A nagy Hortobágyról.

Novemb. 24. Hortobágyi pusztán fu a szél, Szegény juhász legény utra két!

De nem azért, mert elveszett a nyája, hanem, azért, hogy legelőt keressen, mert az idén a Hortobágyon, az évtizedek óta megszokott kitünő őszi legelő nem legeltethett, azon egyszerű okból, mert nem szabad.

Környez-körül a határ, a „Teke-szarvátó” a Sarocser mentén az Iványi utig, onnan a kóts, Winterberg Ohat, „Nagy major” „karkuház” kuuok földje, Zsembéri, most már Csavolszki birtok, le egész a „szeg-határig” sőt a hortobágy partig, hemzseg az éhező birka falkától.

Szomorú a juhász, mert nincs legelője. Szomorú, kihalt az egész pusztá, eltávozt még a csikós is, a pusztá e legkitartóbb lakója, a szép nyíhes őszi éjeken nem hallik a nyájak kolompja, nem a bojtár melabus furulyája, nem világít, mint bolygó fény, a pásztor tüze mértföldekre, fekete és sötét az egész láthatár, mint az az irigység, a mely a szegény birtok éhen hagyta.

Egyedül vig és boldog a pusztán csak a vadlibák soha nem észlelt nagy tömege, a behatlatlan csapatak ezrei nyugodtan fogyasztják ép ugy el, — persze 3000 ft nélkül — mintha birka lett volna rajta, a legelőt, a mely csapat liba az ősz kezdeten kezdetén itt meg szálított, itt van az most is, éppen csak az a

némult volna Noémi, ha néha konyhába s ott (mint a sokáig ságar, mely végre kitor és sebeseveg a szolgálóval ki szünetbes, de legalább meghallgatja a tüzelt. Ezek a csevegések esztahely mellett a konyhában, és folyások, mialatt a cseved Noémi gyermekének egyetlen

Eljött az idő, midőn ez a nem tezett; a halgatás termáihatott nyitva az ajtó, de ma az öreg cselédhez. Elégedett vlyet foglalhatott az ablaknál, s jával. A nyitott ablakon behall utczáról; a jaro-kelek tarkakosó, játszó gyermekstreg, az zaj nem vonzotta; nem vogyott tudta hogy kerülhetetlenül me Gondolkozni kezdett és ritkán jutott, mely kivételes teremtés van tiltva mindaz, a mi másna van az és miért? s aztán — o t i g az ablaknál; nem varrt, nagyanyja szigorú szeméi előtt.

Megnőtt, 16 éves lett! Ne sapadt, seplős arcczal s felet Nem virult, fejlődött mint más olya volt, mint maró szeszbe mely leforradódi, elhonyvott s Járnatott, kehelte az ablaknál a nak nem jutott észbe, hogy v talemberré nezeen. Az egyedül, letben elnemult vagy talán föl a gondolat, hogy talán edes lelni?

Ártatlan, tudatlan és m náikúl is, megrögtött fogalma Oly csendes volt, mint egy emitem várt az életől s ne hogy mást várni lehetne: ha c tetsét annak ezek a halálnak

nehány pár birtja, a mit Jó nozott és a mit Bekezi L társával vagy háromszori L söt ugylátszik — mióta m mokra a legelő 3000 írtér — mindig nagyobb tömeg az idő így tart — a mint hető — itt is maradnak, enni és így vége lesz az miutha birka legelő lett vo siacs.

Külömben több gazd gam is ugy vélekedtem, ho inuenni reaz birka legelőn miután a föld meglehetőse vaszra avar marad rajta kedves atyám fiai által — leknek — telen által csontib en szekerem kiszállított tavasszal lesz mit harapni számítottunk. Ezeket pedig zálogolhatja meg.

Népesedés: Született 171 fiu, 159 leány, — egy meghalt 129 fi nemű, 108 n 237 egyén. Igy a szaporodás Házasságra lépett 42 beteg fogalma: ajótt szopt vétezt 2 ho alatt — 215. gyogyult 204. meghalt 9. radt nov. hora: 85 betegn.

II. Rendészet. A rendő tott 231 egyén, — a rendő tetett 195, a többi átadát roságnak. — Elkolonczlató

III. Iparügy. A rendő különböző iparágak önálló gy jából 37. egyén lattatott Ipartörvényelvényes cselekmén megbüntetve.

IV. Katonai ügy. A kat 1., Közhadseregben 2556 2., Honvéd 1143 ember 358 lo ember 1373 loval. —

V. Adóügy. Állami adó 34,500 f. 95 kr. Egyéb czim 15,885 f. 37 kr.

VI. Középitkezés. A szik alakítások törtentek. A nagyfe fele pavilon téglá alapjának egészen elkészült.

VII. Erdészet. Az ősz 18,409 írtet adottott ki, — a része azaban részint a termétre, részint a már égetőm stítésre fenntartatott. A csek 15 ft 44 krét adottott ki.

VIII. Községi birások 465 panasz, hátralek maradt

* Vasuti ügy. A debrecei pocsjai, vizinális vasut p Gyöngyösi Janos min. tanácsos — mint említettük — tegnap — E vasutnak Ujfalutól D mintegy 37 1/2 kilométer hossz az állam, sem a megye,

rczig tartó „Eláll”-
ani akar. Végre mégis

365. évre szóló, közkölt-
tárgyalás.
szel terjesztetik be, mely-
sz utca és csatornák
ak adassék ki s a tiszt-
abbá az, hogy a városi
ak. A tanács utasítja
Nyelveinek feltüntetésére.
talanossá gban

omtatásban meg-
előirányzat czimenkénti

ogadtatik az I. czim.
m. szovati birtok. III.
szálló-földek.
az egyes birtok-teszték
zatban külön feltün-
tést részletesen felmu-

thur a sok apró cseprő
esetek véli a városra
at a legközelebbi jövő-

le kir. tan. rövid felvi-
G. felszólalása különösen
városi ökrökről beszélt
en ökrök élete,
l k a l a p o s i n a s,
s a k a z n e m, a k i

azt kíváná, hogy a
falásaiab a gazdálko-
venni. Ha ez megtör-
st oly sok tájékoztatlan

atnak; a tanács utas-
betérjesztésére a
át illetőleg; Városi
ntestétel végett a ta-
nyik.

otobágyról.

Novemb. 24.
gyi pusztán f a szél,
tjuszak legény utra kélt”
t elvezett a nyája,
ót keressen, mert az
evizedek óta meg-
előn nem legeltethett,
rt nem szabad.
ár, a „Teke-szarv-
s Iványi utig, onnan
„Nagy major” kar-
mbéri, most már Csá-
szeg-határig” sőt a
eg az ehező birka

mert nincs legelője.
egész pusztá, eltávo-
pusztá e legkirtartóbb
zi éjeken nem hallik
a bojtár melabus fu-
bolygó fény, a pász-
kete és sötét az egész
gység, a mely a sze-

og a pusztán csak a
nyugy-töréget, a be-
nyugodtan fogyaszt-
3000 ft nélkül —
nyja, a legelőt, a mely
en kezdetén itt meg-
s, éppen csak az a

pillanatban elmúlt
is; az elfeledetből
látszott átmenni.
dözte a jövővé, me-
dőbbi napjait sem
rával. Elfáradt, de
ának s mástól kitől
? Az ég, melyre
ntett, olyan magas,
szelvéskavart volt.
tt rajta keresztül.
fő: a Noémi gyer-
bübös másságba?
ztatott szokásain,
koltak unokája je-
gváltozhatatlanba,
ferje halála óta;
en iránt érdekte-
ablak mélyedés-
vart; kezeit az
olyasán mereggett.
elő lényvel sza-
került. Vonakodás
endbe, nem levén
ni, nesztelen lép-
órában keini s
tt soha, telen sem
is néha ajkaira
küli gondatlan ue-
sjakán úgy fakad,
e a szigorú sze-
nem nevetett. Min-
a; vasárnap még

szertint az egész
a kétszer egy ne-
a az ablakokat;
okott. Nem félt a
t az eléhez nem
rzékeltlenül nézte
nt egyik csepp a
egymáshoz.
ásban talán meg-

nehány pár hujja, a mit Jóna Samu beszappa-
nozott és a mit Békei L. tanár ur, 3 tanár
társával vagy háromszori lecczen megtanított;
sőt ugylátszik — mióta megkötötték, hogy szá-
mokra a legelő 3000 írtért kiarendáltakott —
— mindig nagyobb tömegekben jönnek és ha
az idő így tart — a mint beszédjökből kive-
hető — itt is maradnak, a meddig lesz mit
enni és így vége lesz az avarnak, csakugy,
miutna birka legelő lett volna és 3500 forint
sincs.

Külömben több gazda társaimmal, ma-
gam is úgy vélekedtem, hogy ha Hortobágyon
unenni rész birka legelőnek ki nem adatik,
miután a föld meglehetősen megoszlott, ta-
vaszra avar marad rajta és legalább az én
kedves atyám fiai által — tisztelet a kivéte-
leknek — telen által csontig leaszalt és rész-
ben szekerem kiszállított szegény jószágok
tavasszal lesz mit harapni; na de liba nélkül
számítottunk. Ezeket pedig a máti biztos sem
zálogolhatja meg.

Mátai Box.

Helyi hírek.

Polgármestari jelentés. Szept. és okt.
hónapokról:

I. Közegészség ügy. Az egészségi állapot-
ban e két hó folyamán az előző hónapokhoz
viszonyítva kedvező fordulat állott be, a meny-
bea úgy megbetegedések, mint halálozások
csekély számmal fordultak elő. A heveny ra-
gályos betegségek közül a rouszólori toroklob,
vörheny, hagymáz és verhas mutatkoztak szór-
ványosan.

Népesedés: Született a város területén
171 fiu, 159 leány, — együtt 330 gyermek.
meghalt 129 fi nemü, 108 nőnemü, — együtt
237 egyén. Igy a szaporodás 93.

Haza-szagra lépett 42 pár. A közkórház
beteg forgalma: ájtott szept. hóra — 83. fel-
vétegett 2 hó alatt — 215. Együtt: 298. Meg-
yógott 204. meghalt 9. Együtt: 213. Mar-
adt nov. hóra: 85 beteg.

II. Rendészet. A rendőrség által letarta-
tott 231 egyén, — a rendőrség által megbün-
tetett 195, a többi átadott az illetékes bir-
óságának. — Eltolondolatott 104 csavargó.

III. Iparügy. A rendőr kapitányság által
különböző iparágak önálló gyakorolhatása czel-
jaból 37. egyén látatott ei igazolványul.
Ipartörvényellenes cselekményért 7 egyén lett
megbüntette.

IV. Katonai ügy. A katonai létszám volt:
1., Közshadseregbeli 2556 ember, 1012 loval
2., Honvéd 1143 ember 358 loval. Együtt: 3699
ember 1373 loval. —

V. Adóügy. Állami adó fejében befolyt
34,500 f. 95 kr. Egyéb címek alatt befolyt
15,885 f. 37 kr.

VI. Középítkezés. A színházon apróbb át-
alakítások történtek. A uagyerdón a „Dobos”-
feie pavilon téglá alapjának ép tere csaknem
egészen elkészült.

VII. Erdészet. Az összes makk termés
18,409 írtét adatott ki, — a nagy erdőnek 1/4
része azonban részint a természetes beelo-
désre, részint a már égetően szükséges erdő-
tésekre fenntartott. A csekély gubicstermés
15 ft 44 kréit adatott ei.

VIII. Községi bíráskodás. Elintéztetett
465 panasz, határelek maradt 80.

* Vasúti ügy. A debreczeni-berettyó ujfalu-
pocsaji, viczinális vasút politikai bejárása
Gyöngyösi Janos min. tanácsos elnökléte alatt
— mint említettük — tegnap vette kezdetét.
— E vasútnak Ujfalutól Debreczenig való
mintegy 37/4 kilométer hosszú részéhez sem
az állam, sem a megye, — sem pedig

némult volna Noémi, ha néha ki nem oson a
konyhába s ott (mint a sokáig elnyomott viz-
sugár, mely végre kitor és sebesen folyik) nem
cseveg a szolgálóval ki szüntén öreg és zsem-
bes, de legaiabb meghalhatja a gyermek szá-
vait. Ezek a csevegések és nevetélek a
tuzhely mellett a konyhában, vagy a lépcsőn
és folyosón, mialatt a cseléd sópört, voltak
Noémi gyermekéinek egyetlen öröme.

Eljött az idő, midőn ez a mulatság már
nem tezett; a hallgatás természetevé vált;
alhatott nyitra az ajtó, de már nem osont ki
az öreg cselédhez. Elégedett volt, ha ő is he-
lyt foglalhatott az ablaknál, szembe nagyany-
jával. A nyitott ablakon behallatszott a zaj az
utczáról; a jaró-keiök tarka tömege, a fut-
koso, játszó gyermekcsereg, az elier, vidámság,
zaj nem vonzotta; nem vágott közéjük, mert
tudta hogy kerlelhetlenül meg van tiltva. —
Gondolkozni kezdett és ritkán bár, de eszébe
jutott, mily kiveteles teremtes ő, a kinek meg-
van tiltva mindaz, a mi másnak szabad; hogy
van az és miért? s aztán — ott ült ő is es-
tig az ablaknál; nem varrt, nem olvasott,
nagyanyja szigorú szemei előtt.

Megnőtt, 16 éves lett! Nem szép, sovány,
sápadt, szeplesz arcczal s feleik miut metete.
Nem virult, fejlődött mint más leány, hanem
olyas volt, mint maró szesze mártott bimbó,
mely leforrazódik, elfonnyad s nem nyilik ki.
Járhatott, kelhetett az ablaknál a ki akart, Noémi-
nak nem jutott eszébe, hogy vala melyik fia-
talemberre nezzon. Az egyedül, örökké egyedül-
letben elnemuit vagy talán föl sem tűnt előtte
a gondolat, hogy talán edes lehet kettecskén
lenni?

Ártatlan, tudatlan és minden tudvány
nákül is, megrögzött fogalma volt mindenről.
Oly csendes volt, mint egy élettelen tárgy;
mísem várt az életől s nem is képzelte,
hogy mást várni lehetne; ha csak nem a foly-
tatását ennek ennek a halálnak! Egy reggel

községek, sőt még az érdekelte birtokosok sem
járulnának egy fillérrel is. Ez az elő viczi-
nalis vasút, mely ekként kiépülne. A vasut az
országuton haladna több helyen, a községek
azonban mindenütt megkerülné; — az or-
szágot 13 — 14 méter széles. Ha eszünkbe jut
az osztrák Salzkammergutnak 4 méteres új
utja, mely az ott levő forgalomnak teljesen
megfelel, a magyarországi utak rosszasságát
leginkább azok tulságos szélessége okozza. E
vasut kavicsolása igen sokba kerül, egyszer
vasutal elhozák a követ a pályaházig, azu-
tán elviszik a város végére, ott lerakják,
megméri (mi ellenőrzés tekintetéből helyes)
azután az országot szélen garmadákba rakják,
azután a széleit terítik. Ha a vasut fogja száll-
ítani a kavicsot, egyszerre széjjel terítetté-
lik, azután sokkal kevesebbe fog kerülni. A
viczinális vasutakra az utakat a törvény föl-
használt. tui enged; a vízi töltéseket, és köz-
utakat szüntén. Magyarország forgalmi érdeke
megkivánja, hogy az országutak felhasználását
minden módon elősegítsék, s hogy ez helyesen
történhetik, bizonyítják a mármarosai sóvasu-
tak. Külföldön vannak vasutak, hol a sinek az
országutak közepén vannak lerakva, és úgy
járnak rajta a szekerek keresztül-kasul, mint
a lovasuton Buápesten. Az Alföld három
szép városa Arad, Nagyvárad, Debreczen úgy
van összekötve vasutal, hogy Váradról előbb
Puspök-Ladányba, Arad fele pedig előbb Szol-
nokra kell menni ha Debreczenbe vagy
Aradra elakar valaki jutni. Miű fordulatot
vehettek volna a dolgok 1849-ben, ha Deb-
reczen, Nagyvárad és Arad vasutal össze
lett volna kötve. E vasut Ujfalú egyik oldalán
haladna el, a másik felén ott van az áll. vasut.
Csak egy félím. vasutat készítsen az állam,
akkor a várad-debreczeni összekötése, mely
állami, forgalom, hadászati tekintetéből is fon-
tos, készen leend, s ha csakugyan lesz tár-
ulat, mely ezen vasutat kiépítendi, akkor csa-
kugyan feleslegesen fog váni hadászati tekin-
tetből P.-Ladánytól Debreczenig egy második
sín lerakása. S ott, hol seuki a vasut építésé-
hez hozzá nem járul, hogy az a kellő szolidi-
tással építtessek, ahoz a kellő építési tőke
mulhatatlanul szükséges. S a jelen hátorus vi-
szonyok között valóban konczessziókat kell
tenni, a külföldi tőkének, hogy az a hazai
vállalatokba fektessék. Mi a vasutak kérdé-
sét egészen országos és vidéki s nem part
szempontokkal itéljük, s ezért pártoljuk külö-
nösen a vasutakat, mert közlekedési viszonya-
ink javítása kihat a fekvőségek érdekére, az
adóképesseg fejlesztésére, pedig erre igen nagy
szükségünk van; megvártuk és megvárjuk a
kormánytól, hogy ne filléreskedjék, hanem ki-
telhetőleg elősegítse a viczinális vasutak na-
gyobb mervben leendő kiépítését.

* Színház. Tegnap este Bodroginé jutal-
omjátékaul a „A kőrösi lány” Baizás Sándor
főczmüve került szíre. Sajnáljuk a derek
művésznőt, hogy ily silány darabot választott
jutalomjátékaul, mert pusztán ennek tudható
be az, hogy a közönség oly gyér számban je-
lent meg. A mi az előadást illeti arról több
jót mondhatunk. A leg több sikert Örléy
Flóra és Zilahy Gyula érték el. — Valóban
megkapó volt azon alakítás, melyben a csapo-
dár lányt, ki mindenivel kaczerkodik, Örléy
Flóra bemutatta. S azoz „szerény gög” ha
szabad úgy nevezünk, mely csak egy ujdun-
sült mesterlegény specialis tulajdonsága, mes-
terére talált Zilahy urban. Csaknem minden
jelene nyújtott valami újat, meglepőt, ere-
detit. Miüdenesetre megérdemeit volna, ha
nem is a Kőrösi lányt, az a kintornásé lett,
de legalább — Tibulanét. A jutalmazott mű-

nagyanyja nem kelt föl ágyából; deifelé szob-
ájába hivatta. Noémi meglepetve engedél-
meskedett.

Nagyanyja sápadtan, megylult, megme-
redt testtel feküdt ágyában, mintha aludnék;
körülte két látogató, az orvos az egyik, mint
később megtudta, a másikat látta már kétszer
a háznál; nagyon öreg, törődött ember, durva
fehér bajuszal; meglátszott, hogy katona volt
valaha. A beteg fölnyitá szemeit: Noémi, én
itt hagylak, meghalok. Szüleid hollétét nem
tudjuk; magad maradnál a világban, ha egy
becsületes ember — a fehér bajuszura mut-
tott — bele nem egyezett volna, nől venni
téged.

Ha meghalok, nől mégysz hozzá s ép
oly boldog leszel vele, mint velem voltál. Is-
ten veled! Békeben akarok meghalni, csende-
sen menj le. Távozás közben Noémi egész nyu-
galommal nézte végig az aggasztánt. Nem
pirult el a házasság gondolatára és nem bor-
zadt az ilyen házasságtól.

Noémi gyászolta nagyanyját s teljesíté
végakarát; oly boldog lett vele, mint volt
nagyanyjával. Az új lakásban is az előbbi egy-
hanguság és hallgatagság uralkodott. Számos
hosszu hét, hónap, év mult el; mikor a férje
meghalt már Noémi sem volt fiatal.

Mint övezeg sem remélhetett egyebet a
napról napra való öregedésnél Szokásain mit-
sem változtatott, visszakötözött nagy anyja
házába, hol most is lakik, ides tova hatvan
éves lesz.

Nem jár sehova; hallgat mindig. Napjáb-
ban kétszer szállotteti szobáját, s alkonyatig
az ablaknál ül; nem olvas, nem varr, az élebe
teszi kezeit s e mozdulatlanságban látja le-
tűnni élte napjait.

Adrienne.

vészno. Bodroginé sok komikai erővel adta
parányi szerepét. Már ferje Tibula házme-
ster (Bokody) minden volt csak tót nem. Eszre le-
hetett venni, hogy soha nem hallott tótot be-
szélni. Pedig ha valami, az lett volna szere-
pében érdekes. . . . Az igaz, hogy magyar szí-
szólton nem kívánhatjuk, hogy ismerje a tót
dialectikát: „nóde mégis. . . .” A többi sze-
replők is igyekeztek kisebb-nagyobb mérték-
ben élvezetes estét nyújtani a csekély számú
közönségnek (A—s).

* A debri. kiállító figyelmébe. Minthogy
a kiállításra felküldött tárgyak Budapestről
visszaérkeztek, annál fogva felhivatnak azon
kiállító, kiknek tárgyai az előirású iroda
által el nem adtak, hogy az el nem kelt és
visszaérkezett máhadrabok átvétele végett a
helybeli vasuti teheráru leadási raktárban f.
hó 26. és 27-ik napjain, vagyis csütörtökön és
pénteken d. e. 9-től 12-ig és d. u. 3-tól 5
óráig személyesen vagy megbízottjaik által
annálkább megjeleni sziveskedjenek, mint-
hogy az e napokon el nem szállított tárgyak
után eső fekbért különben viselni tartoznak.
Debreczen, 1885. nov. 25. — A kiállítási helyi
bizottság.

* A közönség köréből, következő, Aradi
Gerő urhoz czimzett felszólalást vettük: Tel-
jes tisztelettel kérjük fel városi színházunk
igazgatóságát, hogy a nálunk évek hosszu sora
óta nem adott „Tündér ujak” cz. vigjátékot
előadati sziveskednek. E darab minden egyes
szerepere kiváló személyesítők vannak színhá-
zunknál, s így a nevezett darab előadásának
nehézsége el van háritva. V. J. né. — Z. L.
tanítónó, — dr. K., — B. J., és L.

* „A debreczeni korcsolyázó egyület” ez
évi zár- és tisztújító közgyűlését e hó 29-én
azaz vasárnap d. e. X. órákor a kir. tizek
pertári helyiségében fogja megtartani, a melyre
az egylet rendes tagjai külön kébesitendő
meghívók melett ez uton is tisztelettel meghi-
vatnak. — Ez alkalomból azok, kik a rendes
tagok közé magukat felvétetni óhajtják, felhi-
vatnak miszerint ez iránt az elnökségnél elhe-
lyezve levő aláírási iven aláírásukat eszközöl-
jék. — Tagsági díj évenként 3 frt, az aláírás
három évre kötelező, beíratási díj egy forint.
Debreczen 1885. November hó 26-án Ferenc-
cy Lajos egy. elnök,

* Az ügyvédi kamarából. Ismet csak a
fővárosi lapok után értesülünk arról, hogy
J a n t h ő Kálmán nyiregházi ügyvéd lak-
helyét a kamara területén beül Tisza-Lőkre
helyezte át.

* Találó. Történt valahol, a hely ugy
sem határoz, hogy a polgármestert, a ki nem
nagy barátja az iskolának. névőnepe alkalm-
ból egy professor is üdvözölte. A gratula-
ció elhangzasa után azt kerdi a polgármester:
„Hol jársz te, hogy ritkán lehet látni?” „Hja
baratom, én iskolától iskolába járok s így nem
esoda, ha mi ketten nem találkozhá-
tunk.”

* Szerelmi vigjáték. Érdekes kis vigjáték
egy pár jelenettel folyt le a napokban a hely-
beli II. kerületi kapitányság színe előtt. Hő-
sei egy fiatal ember, egy érmeteki faluban
lakozó zs dő férj és ennek csinos felesége. Az
ifju filozemita megszöktette a zsidó menyec-
két, s kettescsekn a nagyujtca egyik hónapos
szobájába menekült, élvezendők a boldog
szerelem édes örömeit! A bánatos férj sirva
kereste életének eltűnt boldogságát s végre
meg is találta s egy kis csondes beszélgetésre
meghívta kedvesével együtt: a rendőrkapi-
tányság elé. — A férj követelte, hogy térjen
vissza hozzá, de a menyecske erre éppen sem-
mi hajlandóságot nem mutatott s valószínű,
hogy a férj és nő részéről az lesz, hogy „Vál-
junk el!”

* Rákóczi-kesergő. Az eredeti Rákóczi
nótát, melyben felhívják a kurucz-világ mind-
den bánata és büszkesége, mely nótát most
ismét felelevenítették, R á c z Károly kedvelt
népzenésünk hozoztatta a fővárosból s hol-
nap este fogja bemutatni a „Hungária”-ban
mely alkalommal az itt időző Grunzó András
és Balog Bandi szünetek közben gondonkán
fognak játszani. Az élvezetes hangversenyre
felhívjuk a közönség figyelmét.

* A rendőrség figyelmébe. A napatezán
már napok óta ott hever az utfelel egy dög-
lött eb, egy jobb létre szenderült tyuk ba-
rátságos társaságában. A kutya egész mumia-
szerüen van földiszívte s a falnak vetve hátát
„szólgál.” — A közönség erősen mulat az ér-
dekes kiállításon. A rendőrségnel ugy látszik
általános — a n á t h a, hogy még ezeideg
nem birta megszagolni, s eltávolítani ezt a
két megboldogultat! . . .

* Kornhoffer József sz. anna-utczai fu-
szerkereskedésebe egy 14—15 éves fu tanu-
lól felvétetik.

Hazánk s a külföld.

— Német elmség. Hogy a szabadság-
harcz után következő évbem miben találták
gyönyörűségüket a Kossuth nevetől még ak
kor is szőnytkötő német sógorok, mulatságos
példája annak a „Wiener Kirchen-Zeitung”
szerkesztőjének dr. Brunner Sebestyennek egy
cikke, mely 1852 ben látott napvilágot s mely-
ben a tudós rektor egész komoly képpel azt
akarta bebizonyítani, hogy, Kossuth eljövete-
léről már a bibliában is van szó a Jónos meny-
yei jelenései közt. A furcsa cikk megérdemli,
hogy mint mulatságos kuriozumot bemutatassuk.
A Jónos menyyei jelenéseinek XIII-része 1-ső
verse — idézi Brunner doktor — így hang-
zik: „Es jönni fog egy sokfejű fenevad, mely

nagy részét a világnak bálványozásra hajtja s
melyet, eljövén egy más fenevad: megerősít.”
Az első fenevad hogy ki legyen, erre megfílel
a 18-ik vers, mely viszonyt így szól: „Hivják
pedig ezen új fenevadat 6 6 6-nak.” E szám
alatt a cikk szerint csak is Kossut Lajost ért-
hetette Jónos profeta, „mert a LVD VICV's
keresztnevéből éppen 666 jón ki.” Hogy a Kos-
suth névből mi jön ki, az Brunner urat szik-
rát sem érdekelte, mert a jelenések irásának
korában még nem volt vezetéknevük az em-
bereknek. Jánostól tehát nem lehet rosz néven
venni, hogy ha nem tudta, micsoda a másik neve
majd annak a „Ludovicus”-nak, akit a 666 alatt
értett.

Színház. Holnap, pénteken, pártalan szá-
mu területben, új szereposztással adatik: A
koldusdiák. Operette 3 felvonásban. Legköze-
lebbi előadás: „A szigetvári vértanúk” törté-
neti dráma Jókaitól.

Felolós szerkesztő: Gáspár Imre.
Kiadó: Kutasi Imre.

Hal-estély.
Holnap pénteken MAGYARI-Testvérek
zenekara közreműködésével
VILMOS LAJOS
söröcsarnokában
HAL-ESTÉLY
tartatik.
Tisztelettel
VILMOS LAJOS.

Gyümölcsfák eladók
a gazdasági tanintézet
kertjében. Megrendelések az
igazgatóságnál, hol árjegyzék
kapható. Levélbeli megkere-
sésre bérmentesen küldetik
meg.

Ügyvédi iroda
megnyitás.
Van szerencsém a nagyérd. közön-
ség tudomására hozni, hogy ügyvédi
irodámat Nagycsapó-utczán. 332-ik szám
alatt (Dr. Szántay Károly orvos urhá-
zában) megnyitottam; hol is ugy a tu-
lajdonképeni peres, mint minden-
nemű perenkivüli, különösen közigazga-
tási, adó- és illetéki ügyek
ben ajánlom a nagyérd. tisztelt kö-
zönségnek szolgálataimat.
Tisztelettel
Dr. Dusóczky Ferencz,
ügyvéd.

VADAK.
Az egész idény alatt
szárnyas állatok
minden nembem és mennyiségben minden
időben megvételnek.
Ajánlatok „Wild Export” cim alatt Herold
Alajos hirdetési irodájába Bécs I Schuler-
strasse 14. küldendők.

Egy első rendű Triestti
olaj kiviteli czégház, keres
Debreczenben egy jóra való,
az olajszakban elég szakava-
tottsággal bíró helyettesít.
Ajánlkozók csak elsőren-
dű ajánlatok kíséretében vé-
tetnek figyelembe és X. Y.
Z. 604. jegy alatt A. Hirsch-
feld Triestti hirdetés-közve-
títő irodájába intézendők,

